

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2023
(OR. en)

11137/23

ECOFIN 662
UEM 196
SOC 488
EMPL 339
COMPET 683
ENV 762
EDUC 275
RECH 307
ENER 398
JAI 908
GENDER 139
ANTIDISCRIM 133
JEUN 177
SAN 414

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 9828/1/23 REV 1

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: COM(2023) 607 final

Θέμα: ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 της Ιρλανδίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2023 της Ιρλανδίας

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες το ανωτέρω σχέδιο σύστασης του Συμβουλίου, όπως συζητήθηκε στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, με βάση τη σύσταση της Επιτροπής στο έγγραφο COM(2023) 607 final.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 της Ιρλανδίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2023 της Ιρλανδίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

---

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου², με τον οποίο θεσπίστηκε ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας («μηχανισμός»), άρχισε να ισχύει στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Ο μηχανισμός παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η οποία συνεπάγεται δημοσιονομική ώθηση χρηματοδοτούμενη από την Ένωση. Σύμφωνα με τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ο μηχανισμός συμβάλλει στην οικονομική ανάκαμψη χωρίς αποκλεισμούς και στην υλοποίηση βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που ενισχύουν την ανάπτυξη, ιδίως μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων για να προωθηθούν η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση και να καταστούν οι οικονομίες των κρατών μελών πιο ανθεκτικές. Συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών και στην τόνωση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στη βελτίωση της εδαφικής συνοχής εντός της Ένωσης και στη στήριξη της συνεχιζόμενης εφαρμογής του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά ανά κράτος μέλος στο πλαίσιο του μηχανισμού επικαιροποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 2022, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

---

² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

- (2) Στις 22 Νοεμβρίου 2022 η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2023, η οποία σηματοδότησε την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2023 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Στις 23 Μαρτίου 2023 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες της ετήσιας έρευνας για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2023, οι οποίες επικεντρώνονται σε τέσσερις παραμέτρους της ανταγωνιστικής βιωσιμότητας. Στις 22 Νοεμβρίου 2022, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2023, στην οποία η Ιρλανδία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών που μπορεί να αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν ανισορροπίες. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται εμπειρισταωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημερομηνία, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης γνώμη σχετικά με το σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος 2023 της Ιρλανδίας. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ και πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2023, η οποία αναλύει την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ⁴ («σύσταση για τη ζώνη του ευρώ 2023») στις 16 Μαΐου 2023 και την κοινή έκθεση για την απασχόληση στις 13 Μαρτίου 2023.
- (3) Μολονότι οι οικονομίες της Ένωσης επιδεικνύουν αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα, το γεωπολιτικό πλαίσιο εξακολουθεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις. Ενόσω η Ένωση παραμένει σταθερά στο πλευρό της Ουκρανίας, το θεματολόγιο οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της Ένωσης επικεντρώνεται στη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των ενεργειακών κλυδωνισμών τόσο στα ευάλωτα νοικοκυριά όσο και στις ευάλωτες επιχειρήσεις βραχυπρόθεσμα, καθώς και στη συνέχιση των προσπαθειών για την επίτευξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, τη στήριξη της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, τη διασφάλιση της μακροοικονομικής σταθερότητας και την αύξηση της ανθεκτικότητας μεσοπρόθεσμα. Επικεντρώνεται επίσης σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας της Ένωσης.

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

⁴ Σύσταση του Συμβουλίου της 16ης Μαΐου 2023, σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ (ΕΕ C 180 της 23.5.2023, σ. 1).

- (4) Την 1η Φεβρουαρίου 2023 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας για την εποχή των μηδενικών καθαρών εκπομπών» («βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας»). Ο σκοπός του βιομηχανικού σχεδίου της Πράσινης Συμφωνίας είναι η τόνωση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ένωσης και η στήριξη της ταχείας μετάβασης στην κλιματική ουδετερότητα. Αυτό συμπληρώνει τις συνεχιζόμενες προσπάθειες στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και του REPowerEU. Στόχος του είναι, επίσης, να παράσχει ένα πιο υποστηρικτικό περιβάλλον για την κλιμάκωση της ενωσιακής παραγωγικής ικανότητας όσον αφορά τις τεχνολογίες και τα προϊόντα μηδενικών καθαρών εκπομπών που απαιτούνται για την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της Ένωσης για το κλίμα και να διασφαλίσει την πρόσβαση σε σχετικές κρίσιμες πρώτες ύλες, μεταξύ άλλων με τη διαφοροποίηση της προμήθειας, την κατάλληλη αξιοποίηση των γεωλογικών πόρων στα κράτη μέλη και τη μεγιστοποίηση της ανακύκλωσης των πρώτων υλών. Το βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας βασίζεται σε τέσσερις πυλώνες: προβλέψιμο και απλουστευμένο ρυθμιστικό περιβάλλον, ταχύτερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση, βελτίωση των δεξιοτήτων και ανοικτό εμπόριο για ανθεκτικές αλυσίδες εφοδιασμού. Στις 16 Μαρτίου 2023 η Επιτροπή εξέδωσε μία επιπλέον ανακοίνωση με τίτλο «Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το 2030», διαρθρωμένη σε εννέα αλληλοενισχυόμενους κινητήριους μοχλούς, με στόχο να καταβληθούν προσπάθειες για ένα κανονιστικό πλαίσιο που θα ενισχύει την ανάπτυξη. Η ανακοίνωση καθορίζει προτεραιότητες πολιτικής που αποσκοπούν στην ενεργό εξασφάλιση διαρθρωτικών βελτιώσεων, καλά εστιασμένων επενδύσεων και κανονιστικών μέτρων για τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της Ένωσης και των κρατών μελών της. Οι παρακάτω συστάσεις συμβάλλουν στην υλοποίηση αυτών των προτεραιοτήτων.

- (5) Το 2023, το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών εξακολουθεί να εξελίσσεται σε συμφωνία με την εφαρμογή του μηχανισμού. Η πλήρης εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας εξακολουθεί να είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια αφορούν το σύνολο ή σημαντικό υποσύνολο των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν τα προηγούμενα έτη. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις των ετών 2019, 2020 και 2022 παραμένουν εξίσου συναφείς και για τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που αναθεωρούνται, επικαιροποιούνται ή τροποποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 14, 18 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.
- (6) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵ («κανονισμός REPowerEU»), ο οποίος εκδόθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2023, αποσκοπεί στην ταχεία σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης της Ένωσης από τις ρωσικές εισαγωγές ορυκτών καυσίμων. Τούτο θα συμβάλει στην ενεργειακή ασφάλεια και στη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης, ενώ παράλληλα θα αυξήσει την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις ικανότητες αποθήκευσης ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση. Ο κανονισμός REPowerEU επιτρέπει στα κράτη μέλη να προσθέσουν νέο κεφάλαιο για το REPowerEU στα εθνικά τους σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, με στόχο τη χρηματοδότηση καίριων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU. Οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις θα συμβάλουν επίσης στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ένωσης, όπως περιγράφεται στο βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας, καθώς και στην υλοποίηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων σχετικά με την ενέργεια, οι οποίες εκδόθηκαν για τα κράτη μέλη το 2022 και, κατά περίπτωση, το 2023. Με τον κανονισμό REPowerEU θεσπίζεται νέα κατηγορία μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης, η οποία διατίθεται στα κράτη μέλη, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν νέες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις σχετικά με την ενέργεια στο πλαίσιο των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητάς τους.

---

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/ΕΚ (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1).

(7) Στις 8 Μαρτίου 2023 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία παρέχει κατευθύνσεις δημοσιονομικής πολιτικής για το 2024 («ανακοίνωση της 8ης Μαρτίου 2023»). Αποσκοπεί στη στήριξη της προετοιμασίας των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης των κρατών μελών και, ως εκ τούτου, στην ενίσχυση του συντονισμού των πολιτικών. Η Επιτροπή υπενθύμισε ότι η γενική ρήτρα διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης θα απενεργοποιηθεί στο τέλος του 2023. Ζήτησε την ανάληψη δημοσιονομικών πολιτικών κατά την περίοδο 2023-2024 οι οποίες θα διασφαλίσουν τη μεσοπρόθεσμη βιωσιμότητα του χρέους και θα αυξήσουν τη δυνητική ανάπτυξη με βιώσιμο τρόπο και κάλεσε τα κράτη μέλη να προσδιορίσουν στα οικεία προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης 2023 τον τρόπο με τον οποίο τα δημοσιονομικά τους σχέδια θα διασφαλίσουν την τήρηση της τιμής αναφοράς του 3 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) που ορίζει η Συνθήκη, καθώς και να εξασφαλίσουν την εύλογη και συνεχή μείωση του χρέους, ή τη διατήρηση του χρέους σε συνετά επίπεδα, μεσοπρόθεσμα. Η Επιτροπή επίσης κάλεσε τα κράτη μέλη να καταργήσουν σταδιακά τα εθνικά δημοσιονομικά μέτρα που θέσπισαν για την προστασία των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων από τους κλυδωνισμούς των τιμών της ενέργειας, αρχίζοντας από τα λιγότερο στοχευμένα. Επισήμανε ότι, εάν τα μέτρα στήριξης χρειαστεί να παραταθούν λόγω νέων πιέσεων στις τιμές της ενέργειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να στοχοθετήσουν καλύτερα τα μέτρα αυτά προς όφελος των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Η Επιτροπή δήλωσε ότι οι δημοσιονομικές συστάσεις θα είναι ποσοτικοποιημένες και διαφοροποιημένες. Επιπλέον, όπως προτείνεται στην ανακοίνωσή της της 9ης Νοεμβρίου 2022 σχετικά με τις κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, οι δημοσιονομικές συστάσεις θα διατυπωθούν με βάση τις καθαρές πρωτογενείς δαπάνες. Συνέστησε σε όλα τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να προστατεύουν τις εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις και να διασφαλίσουν την αποτελεσματική χρήση των κονδυλίων του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης, ιδίως υπό το πρίσμα της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και των στόχων ανθεκτικότητας. Η Επιτροπή επισήμανε ότι θα προτείνει στο Συμβούλιο να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος την άνοιξη του 2024, βάσει των απολογιστικών στοιχείων του 2023, σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές διατάξεις.

- (8) Στις 26 Απριλίου 2023 η Επιτροπή υπέβαλε νομοθετικές προτάσεις για την υλοποίηση συνολικής μεταρρύθμισης των κανόνων οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης. Κεντρικός στόχος των προτάσεων είναι η ενίσχυση της βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους και η προώθηση της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης σε όλα τα κράτη μέλη μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Στις προτάσεις της, η Επιτροπή αποσκοπεί στη βελτίωση της εθνικής οικειοποίησης, στην απλούστευση του πλαισίου και στην επίτευξη μεγαλύτερης μεσοπρόθεσμης εστίασης, σε συνδυασμό με αποτελεσματική και πιο συνεκτική επιβολή. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2023 σχετικά με κατευθύνσεις του Συμβουλίου για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, στόχος είναι να ολοκληρωθεί το νομοθετικό έργο το 2023.
- (9) Στις 28 Μαΐου 2021 η Ιρλανδία υπέβαλε στην Επιτροπή το οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης που ορίζονται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού. Στις 8 Σεπτεμβρίου 2021 το Συμβούλιο εξέδωσε την εκτελεστική απόφασή του σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ιρλανδίας⁶. Η αποδέσμευση των δόσεων εξαρτάται από την έκδοση απόφασης της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, στην οποία αναφέρεται ότι η Ιρλανδία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν καθοριστεί στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Η ικανοποιητική εκπλήρωση προϋποθέτει ότι η επίτευξη των προηγούμενων οροσήμων και στόχων δεν έχει αναιρεθεί.

---

⁶ ST 11046/21· ST 11046/21 ADD 1.

- (10) Στις 4 Μαΐου 2023 η Ιρλανδία υπέβαλε το οικείο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 και, στις 2 Μαΐου 2023, το οικείο πρόγραμμα σταθερότητας 2023, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97. Τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν από κοινού για να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους. Σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 αποτυπώνει επίσης την εξαμηνιαία έκθεση της Ιρλανδίας σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την επίτευξη του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
- (11) Στις 24 Μαΐου 2023 η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2023 για την Ιρλανδία. Αξιολόγησε την πρόοδο της Ιρλανδίας όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο μεταξύ 2019 και 2022 και προέβη σε απολογισμό της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ιρλανδίας. Με βάση την εν λόγω ανάλυση, η έκθεση χώρας εντόπισε κενά σε σχέση με τις προκλήσεις που δεν περιλαμβάνονται, ή περιλαμβάνονται μόνο εν μέρει, στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και νέες και αναδυόμενες προκλήσεις. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο της Ιρλανδίας όσον αφορά την εφαρμογή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της Ένωσης για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.
- (12) Σύμφωνα με στοιχεία επικυρωμένα από τη Eurostat, το ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης της Ιρλανδίας βελτιώθηκε από έλλειμμα 1,6 % του ΑΕΠ το 2021 σε πλεόνασμα 1,6 % το 2022, ενώ το χρέος της γενικής κυβέρνησης υποχώρησε από 55,4 % του ΑΕΠ στο τέλος του 2021 σε 44,7 % στο τέλος του 2022.

- (13) Το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης επηρεάστηκε από τα μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής που ελήφθησαν για τον μετριασμό των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της αύξησης των τιμών της ενέργειας. Το 2022 τέτοια μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής που μείωσαν τα έσοδα περιλάμβαναν μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα και μειώσεις του φόρου προστιθέμενης αξίας στο αέριο και στην ηλεκτρική ενέργεια, ενώ τα μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής που αύξησαν τις δαπάνες περιλάμβαναν πληρωμές σε όλους τους εγχώριους λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας και μια σειρά κοινωνικών μεταβιβάσεων. Η Επιτροπή εκτιμά ότι το καθαρό δημοσιονομικό κόστος των εν λόγω μέτρων ανήλθε στο 0,5 % του ΑΕΠ το 2022. Το ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης επηρεάστηκε επίσης από το δημοσιονομικό κόστος της προσωρινής προστασίας των εκτοπισθέντων ατόμων από την Ουκρανία, το οποίο εκτιμάται σε 0,1 % του ΑΕΠ το 2022. Ταυτόχρονα, το εκτιμώμενο κόστος των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που συνδέονται με την κρίση της COVID-19 μειώθηκε σε 0,7 % του ΑΕΠ το 2022, από 2,8 % το 2021.
- (14) Στις 18 Ιουνίου 2021 το Συμβούλιο συνέστησε στην Ιρλανδία⁷ να ακολουθήσει το 2022 υποστηρικτικό δημοσιονομικό προσανατολισμό, μεταξύ άλλων χάρη στην ώθηση που παρέχει ο μηχανισμός, και να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις.

---

⁷ Σύσταση του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2021, για τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2021 της Ιρλανδίας (EE C 304 της 29.7.2021, σ. 28).

- (15) Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός⁸ το 2022 ήταν σε γενικές γραμμές ουδέτερος, στο -0,2 % του ΑΕΠ, όπως άρμοζε σε ένα περιβάλλον υψηλού πληθωρισμού. Ακολουθώντας τη σύσταση του Συμβουλίου, η Ιρλανδία συνέχισε να στηρίζει την ανάκαμψη με επενδύσεις χρηματοδοτούμενες από τον μηχανισμό. Οι δαπάνες που χρηματοδοτήθηκαν από επιχορηγήσεις του μηχανισμού και από άλλα ταμεία της Ένωσης ανήλθαν στο 0,04 % του ΑΕΠ το 2022 (0,1 % του ΑΕΠ το 2021). Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις είχαν επεκτατική συμβολή ύψους 0,1 εκατοστιαίας μονάδας στον δημοσιονομικό προσανατολισμό⁹. Επομένως, η Ιρλανδία διατήρησε τις εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου. Ταυτόχρονα, η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των νέων μέτρων στο σκέλος των εσόδων) είχε γενικά ουδέτερη συμβολή ύψους -0,2 εκατοστιαίας μονάδας στον δημοσιονομικό προσανατολισμό. Επομένως, η Ιρλανδία περιόρισε επαρκώς την αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων τρεχουσών δαπανών.
- (16) Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές στο πρόγραμμα σταθερότητας 2023 είναι σύμφωνο με τις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής για το 2023 και συντηρητικό για τη συνέχεια. Η κυβέρνηση προβλέπει αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 5,6 % το 2023 και κατά 4,1 % το 2024. Συγκριτικά, στις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής προβλέπεται χαμηλότερη αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 5,5 % το 2023 και μεγαλύτερη αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 5,0 % το 2024. Ο συγκριτικά υψηλότερος ρυθμός ανάπτυξης το 2024 που προβλέπει η Επιτροπή οφείλεται κυρίως στον πιο σταθερό ρυθμό αύξησης των καθαρών εξαγωγών. Ωστόσο, στην περίπτωση της Ιρλανδίας, οι καθарές εξαγωγές υπόκεινται σε μεγάλες διακυμάνσεις, καθώς εξαρτώνται από μικρό αριθμό μεγάλων πολυεθνικών επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν σημειώσει μεγάλη εμπορική επιτυχία τα τελευταία χρόνια.

---

⁸ Για τη μέτρηση του δημοσιονομικού προσανατολισμού χρησιμοποιείται η μεταβολή των πρωτογενών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων), εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που συνδέονται με την κρίση της COVID-19, αλλά συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται από μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) του μηχανισμού και από άλλα ταμεία της Ένωσης, σε σχέση με τη μεσοπρόθεσμη δυναμική ανάπτυξη. Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. πλαίσιο 1 στους δημοσιονομικούς στατιστικούς πίνακες.

⁹ Άλλες εθνικά χρηματοδοτούμενες κεφαλαιουχικές δαπάνες είχαν ουδέτερη συμβολή ύψους 0,0 εκατοστιαίας μονάδας του ΑΕΠ.

- (17) Στο πρόγραμμα σταθερότητας 2023, η κυβέρνηση αναμένει ότι το πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης θα αυξηθεί στο 1,8 % του ΑΕΠ το 2023. Η αύξηση το 2023 αντικατοπτρίζει κυρίως την έντονη αύξηση των εσόδων. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας 2023, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί από το 44,7 % στο τέλος του 2022 στο 40,5 % στο τέλος του 2023. Στις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής το δημόσιο πλεόνασμα υπολογίζεται στο 1,7 % του ΑΕΠ για το 2023. Αυτό συνάδει με το πλεόνασμα που προβλέπεται στο πρόγραμμα σταθερότητας 2023. Στις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής εκτιμάται ότι ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ θα κυμανθεί σε παρόμοια επίπεδα και ότι θα ανέλθει σε 40,4 % στο τέλος του 2023.
- (18) Το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης το 2023 αναμένεται να εξακολουθήσει να επηρεάζεται από τα δημοσιονομικά μέτρα που ελήφθησαν για να μετριαστούν οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της αύξησης των τιμών της ενέργειας. Πρόκειται για μέτρα που παρατάθηκαν από το 2022, συγκεκριμένα για έναν δεύτερο γύρο δύο πληρωμών σε όλους τους εγχώριους λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για μια νέα δέσμη κοινωνικών μεταβιβάσεων. Το κόστος των μέτρων αυτών αναμένεται να αντισταθμιστεί εν μέρει από φόρους επί των απροσδόκητων κερδών των προμηθευτών ενέργειας, δηλαδή από το ανώτατο όριο εσόδων από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Λαμβανομένων υπόψη των εν λόγω εσόδων, το καθαρό δημοσιονομικό κόστος των μέτρων στήριξης εκτιμάται στις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής ότι θα ανέλθει σε 0,3 % του ΑΕΠ το 2023¹⁰. Τα περισσότερα μέτρα το 2023 δεν φαίνεται να στοχεύουν στα πλέον ευάλωτα νοικοκυριά ή επιχειρήσεις, αλλά διατηρούν το μήνυμα των τιμών για μείωση της ζήτησης ενέργειας και αύξηση της ενεργειακής απόδοσης. Ως εκ τούτου, το ύψος των στοχευμένων μέτρων στήριξης, το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη στην αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2022¹¹, εκτιμάται στις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής σε 0,1 % του ΑΕΠ το 2023 (έναντι 0,2 % του ΑΕΠ το 2022). Το δημοσιονομικό κόστος της παροχής προσωρινής προστασίας σε εκτοπισθέντα άτομα από την Ουκρανία προβλέπεται να αυξηθεί κατά 0,1 εκατοστιαία μονάδα του ΑΕΠ σε σύγκριση με το 2022. Τέλος, το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης το 2023 αναμένεται να βελτιωθεί με τη σταδιακή κατάργηση προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που συνδέονται με την κρίση της COVID-19, τα οποία εκτιμώνται σε 0,7 % του ΑΕΠ.

¹⁰ Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει το επίπεδο του ετήσιου δημοσιονομικού κόστους των εν λόγω μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των τρεχόντων εσόδων και τρεχουσών δαπανών, καθώς και —κατά περίπτωση— των μέτρων σε επίπεδο κεφαλαιουχικών δαπανών.

¹¹ Σύσταση του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2022, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 της Ιρλανδίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2022 της Ιρλανδίας (EE C 334 της 1.9.2022, σ. 52).

- (19) Στη σύστασή του της 12ης Ιουλίου 2022, το Συμβούλιο συνέστησε στην Ιρλανδία να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει το 2023 ότι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών συνάδει με έναν συνολικά ουδέτερο προσανατολισμό πολιτικής¹², λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη προσωρινή και στοχευμένη στήριξη προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα (-ες) στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και προς τα άτομα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Η Ιρλανδία θα πρέπει να είναι έτοιμη να προσαρμόσει τις τρέχουσες δαπάνες στην εξελισσόμενη κατάσταση. Το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στην Ιρλανδία να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοβουλία REPowerEU, μεταξύ άλλων κάνοντας χρήση του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης.
- (20) Το 2023, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός θα είναι σε γενικές γραμμές ουδέτερος (0,2 % του ΑΕΠ), σε ένα περιβάλλον υψηλού πληθωρισμού. Προηγήθηκε γενικά ουδέτερος δημοσιονομικός προσανατολισμός το 2022 (-0,2 % του ΑΕΠ). Η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των νέων μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) προβλέπεται να έχει συστατική συμβολή ύψους 0,3 % του ΑΕΠ στον δημοσιονομικό προσανατολισμό το 2023. Σε αυτήν περιλαμβάνεται το μειωμένο κόστος των στοχευμένων μέτρων στήριξης για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας κατά 0,1 % του ΑΕΠ. Περιλαμβάνεται επίσης το υψηλότερο κόστος παροχής προσωρινής προστασίας σε εκτοπισθέντα άτομα από την Ουκρανία (κατά 0,1 % του ΑΕΠ). Αθροιστικά, η προβλεπόμενη αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 2022. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις του μηχανισμού και άλλα ταμεία της Ένωσης προβλέπεται να ανέλθουν στο 0,1 % του ΑΕΠ το 2023, ενώ οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις προβλέπεται να έχουν ουδέτερη συμβολή στον δημοσιονομικό προσανατολισμό, ύψους 0,0 εκατοστιαίας μονάδας¹³. Επομένως, η Ιρλανδία σχεδιάζει να χρηματοδοτήσει πρόσθετες επενδύσεις μέσω του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης, ενώ προβλέπεται να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις. Σχεδιάζει να χρηματοδοτήσει δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, όπως επενδύσεις που θα διευκολύνουν την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και θα καταστήσουν δυνατό τον εξηλεκτρισμό άλλων τεχνολογιών, οι οποίες χρηματοδοτούνται εν μέρει από τον μηχανισμό και άλλα ταμεία της Ένωσης.

¹² Με βάση τις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής, η μεσοπρόθεσμη (10ετής μέση) αύξηση του δυνητικού προϊόντος της Ιρλανδίας, που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση του δημοσιονομικού προσανατολισμού, εκτιμάται σε 12,3 % σε ονομαστικούς όρους.

¹³ Άλλες εθνικά χρηματοδοτούμενες κεφαλαιουχικές δαπάνες προβλέπεται να έχουν επεκτατική συμβολή ύψους 0,1 εκατοστιαίας μονάδας του ΑΕΠ.

- (21) Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας 2023, το πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να αυξηθεί σε 2,8 % του ΑΕΠ το 2024. Η αύξηση το 2024 αντικατοπτρίζει κυρίως τη μείωση των δαπανών, καθώς καταργούνται τα προσωρινά μέτρα για τις δαπάνες. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας 2023, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί σε 38,2 % στο τέλος του 2024. Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων, οι εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής προβλέπουν δημόσιο πλεόνασμα ίσο με 2,2 % του ΑΕΠ το 2024. Το πλεόνασμα αυτό είναι χαμηλότερο από το πλεόνασμα που προβλέπεται στο πρόγραμμα σταθερότητας 2023, κυρίως λόγω των υψηλότερων δαπανών στις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής. Στις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής εκτιμάται ότι ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ θα κυμανθεί σε παρόμοια επίπεδα και ότι θα ανέλθει σε 38,3 % στο τέλος του 2024.
- (22) Το πρόγραμμα σταθερότητας 2023 προβλέπει τη σταδιακή κατάργηση όλων των μέτρων στήριξης της ενέργειας το 2024. Η Επιτροπή στηρίζεται και αυτή στην υπόθεση της πλήρους κατάργησης των μέτρων στήριξης της ενέργειας το 2024. Αυτή η υπόθεση βασίζεται στην παραδοχή ότι δεν θα υπάρξει νέα αύξηση των τιμών της ενέργειας.
- (23) Στο πρόγραμμα, η Ιρλανδία σχεδιάζει να επιτύχει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο —διαρθρωτικό δημοσιονομικό ισοζύγιο ύψους -0,5 % του ΑΕΠ¹⁴— τα έτη 2023 και 2024, και να τον διατηρήσει καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής, το διαρθρωτικό ισοζύγιο προβλέπεται να εμφανίσει έλλειμμα της τάξης του 0,1 % του ΑΕΠ το 2023 και πλεόνασμα της τάξης του 1,0 % του ΑΕΠ το 2024, υπερβαίνοντας έτσι τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο.
- (24) Με την παραδοχή αμετάβλητων πολιτικών, οι εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής προβλέπουν αύξηση των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών¹⁵ στο 1,9 % το 2024.

---

¹⁴ Το διαρθρωτικό ισοζύγιο (κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο χωρίς έκτακτα και προσωρινά μέτρα), όπως υπολογίστηκε εκ νέου από την Επιτροπή με τη χρήση της από κοινού συμφωνηθείσας μεθοδολογίας, δείχνει διαρθρωτικό έλλειμμα ύψους 0,9 % του ΑΕΠ το 2023 και πλεόνασμα 0,1 % το 2024.

¹⁵ Ως καθαρές πρωτογενείς δαπάνες ορίζονται οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δαπάνες, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους και των δαπανών για την κυκλική ανεργία.

- (25) Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας 2023, οι δημόσιες επενδύσεις αναμένεται να αυξηθούν από 2,0 % του ΑΕΠ το 2023 σε 2,1 % το 2024. Η αύξηση των επενδύσεων αντικατοπτρίζει υψηλότερες εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις και επενδύσεις που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, ιδίως μέσω του μηχανισμού. Το πρόγραμμα σταθερότητας 2023 αναφέρεται σε μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, οι οποίες αναμένεται να συμβάλουν στη δημοσιονομική βιωσιμότητα και στη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Σε αυτές τις μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις περιλαμβάνονται η επικαιροποίηση του σχεδίου δράσης για το κλίμα και η κατασκευή εγκατάστασης κέντρου δεδομένων, τα οποία αποτελούν επίσης μέρος του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
- (26) Το πρόγραμμα σταθερότητας 2023 περιγράφει μια μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική πορεία έως το 2026. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας 2023, το πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να αυξηθεί σταδιακά σε 2,9 % του ΑΕΠ το 2025 και σε 3,1 % έως το 2026. Επομένως, το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης προγραμματίζεται να συμμορφωθεί με τη σχετική τιμή αναφοράς που ορίζει η Συνθήκη κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει το πρόγραμμα. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας 2023, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να υποχωρήσει από 38,2 % του ΑΕΠ στο τέλος του 2024 σε 32,0 % του ΑΕΠ έως το τέλος του 2026.
- (27) Το ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας άνω των 64 ετών προβλέπεται να υπερδιπλασιαστεί σε σχέση με το ποσοστό του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας (20-64 ετών) έως το 2070, οπότε και θα υπάρχουν λιγότεροι από δύο δυνητικοί συνεισφέροντες για κάθε συνταξιούχο σε σύγκριση με σχεδόν τέσσερις συνεισφέροντες το 2022. Αυτή η γήρανση του πληθυσμού καθιστά απαραίτητη την προστασία του συνταξιοδοτικού συστήματος από την αύξηση του κόστους. Η συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση που ανακοινώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2022 διατηρεί την ηλικία συνταξιοδότησης στα 66 έτη. Επομένως, η κυβέρνηση προτίθεται να αντιμετωπίσει το ζήτημα της βιωσιμότητας του συνταξιοδοτικού συστήματος στην πλευρά των εισφορών. Το 2023, η κυβέρνηση αναμένεται να παρουσιάσει χάρτη πορείας για τη σταδιακή αύξηση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης μεταξύ 2024 και 2034. Με τον εν λόγω χάρτη θα αποσαφηνιστεί ο τρόπος με τον οποίο σχεδιάζει να καθορίσει τις χρηματοδοτικές ρυθμίσεις του κρατικού συνταξιοδοτικού συστήματος.

- (28) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και το κριτήριο 2.2 του παραρτήματος V του εν λόγω κανονισμού, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει εκτεταμένο σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που πρέπει να υλοποιηθούν έως το 2026. Η υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ιρλανδίας βρίσκεται σε εξέλιξη, ωστόσο υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις. Οι περιορισμένοι πόροι και η ανεπαρκής ιεράρχηση προτεραιοτήτων είχαν ως αποτέλεσμα καθυστερήσεις στη διαδικασία υλοποίησης στην Ιρλανδία. Η Ιρλανδία υπέβαλε τροποποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας τον Μάιο του 2023. Δεν έχει ακόμη υποβάλει την πρώτη της αίτηση πληρωμής. Η προετοιμασία του κεφαλαίου για το REPowerEU βρίσκεται σε εξέλιξη. Η ταχεία συμπερίληψη του νέου κεφαλαίου για το REPowerEU στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα επιτρέψει τη χρηματοδότηση πρόσθετων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων για τη στήριξη των στρατηγικών στόχων της Ιρλανδίας στον τομέα της ενέργειας και της πράσινης μετάβασης. Η συστηματική και αποτελεσματική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων και άλλων σχετικών συμφεροντούχων παραμένει σημαντική για την επιτυχή εφαρμογή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και άλλων οικονομικών πολιτικών και πολιτικών απασχόλησης που υπερβαίνουν το εν λόγω σχέδιο, προκειμένου να διασφαλιστεί η ευρεία οικειοποίηση του συνολικού θεματολογίου πολιτικής.
- (29) Η Επιτροπή ενέκρινε όλα τα έγγραφα προγραμματισμού της πολιτικής συνοχής της Ιρλανδίας το 2022. Η ταχεία υλοποίηση των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής συμπληρωματικά προς το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και σε συνέργεια με αυτό, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, την αύξηση της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας και την επίτευξη ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης στην Ιρλανδία.
- (30) Πέρα από τις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις που πραγματεύονται το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και τα προγράμματα της πολιτικής συνοχής, η Ιρλανδία αντιμετωπίζει ορισμένες πρόσθετες προκλήσεις που σχετίζονται με την κυκλική οικονομία, την παροχή πόσιμου νερού και την επεξεργασία των λυμάτων, καθώς και με το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, τις ενεργειακές υποδομές και τις τεχνολογίες έξυπνων δικτύων, το πλαίσιο αδειοδότησης, την ενεργειακή απόδοση, τις βιώσιμες μεταφορές και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την πράσινη μετάβαση.

(31) Η παραγωγή αποβλήτων στην Ιρλανδία εξακολουθεί να αυξάνεται και να υπερβαίνει σημαντικά τον μέσο όρο της Ένωσης. Οι επιδόσεις της όσον αφορά την ανακύκλωση παραμένουν στάσιμες επί σειρά ετών. Η κυκλική χρήση υλικών αυξήθηκε ελαφρώς στο 2 % το 2021, ποσοστό που εξακολουθεί, ωστόσο, να είναι πολύ χαμηλότερο του ενωσιακού μέσου όρου (11,7 %). Ενώ σημειώνονται βελτιώσεις στη διαχείριση των αποβλήτων, ο αντίκτυπος του σχεδίου δράσης του 2020 για τα απόβλητα για μια κυκλική οικονομία και της στρατηγικής για την κυκλική οικονομία στο σύνολο της δημόσιας διοίκησης, που δημοσιεύτηκε τον Δεκέμβριο του 2021, δεν έχει ακόμη γίνει αισθητός. Απαιτούνται περισσότερες επενδύσεις για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για την κυκλική οικονομία. Αυτό συνεπάγεται τη βελτίωση της χωριστής συλλογής αποβλήτων και των υποδομών επεξεργασίας τους με σκοπό την εκτροπή των αποβλήτων από την υγειονομική ταφή και την αποτέφρωση, με ιδιαίτερη έμφαση στα πλαστικά και τα βιολογικά απόβλητα. Όσον αφορά τη διαχείριση και την ποιότητα των υδάτων, η Ιρλανδία αντιμετωπίζει το πρόβλημα των παλαιών και παρωχημένων υποδομών, με αποτέλεσμα ένα από τα υψηλότερα ποσοστά διαρροής αγωγών στην Ένωση. Η ποιότητα του πόσιμου νερού εξακολουθεί επίσης να αποτελεί πρόβλημα σε ορισμένες περιοχές. Η υποβάθμιση της ποιότητας των υδάτων λόγω της επέκτασης της γεωργίας δεν αντιμετωπίζεται επαρκώς. Απαιτούνται επίσης επενδύσεις σε υποδομές για την αποκατάσταση των ποταμών, καθώς και μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση για τον έλεγχο της μόλυνσης των υδάτων από γεωργικές δραστηριότητες.

(32) Το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας της Ιρλανδίας παρουσίασε ενδείξεις ευπάθειας το 2022, καθώς απαιτούνταν έκτακτα μέτρα στήριξης λόγω των προβλημάτων εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια. Το σχέδιο δράσης της Ιρλανδίας για το κλίμα περιλαμβάνει τον φιλόδοξο στόχο του μετασχηματισμού του ενεργειακού συστήματος της χώρας έως το 2030, με στόχο να αυξηθεί το μερίδιο ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο 80 %. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα μεγάλους όγκους μεταβλητής παραγωγής. Επί του παρόντος, η ευελιξία και η ενοποίηση του συστήματος δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση τόσο μεγάλων όγκων μεταβλητής παραγωγής και της αυξανόμενης ζήτησης ενέργειας, ιδίως από τα κέντρα δεδομένων, γεγονός που θα μπορούσε να δυσχεράνει την επίτευξη του στόχου για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης και οι σημαντικές αναβαθμίσεις των υποδομών μεταφοράς, διανομής και αποθήκευσης θα αποτελέσουν στοιχεία κείρας σημασίας για τη μείωση της εξάρτησης της Ιρλανδίας από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων και για τη διευκόλυνση και την επιτάχυνση της μετάβασής της προς ένα κλιματικά ουδέτερο ενεργειακό σύστημα. Οι βασικές προκλήσεις για την ανάπτυξη της ευελιξίας από την πλευρά της ζήτησης περιλαμβάνουν την έλλειψη συντονισμένης στρατηγικής που να καλύπτει ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της θέρμανσης και της ψύξης, καθώς και την έλλειψη υποδομών έξυπνης μέτρησης. Η βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος σχεδιασμού και αδειοδότησης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την αποθήκευση και τις γραμμές διασύνδεσης του δικτύου, με τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας κατάλληλου προσωπικού με επαρκείς δεξιότητες σε όλα τα στάδια των διαδικασιών σχεδιασμού, καθώς και με τον εξορθολογισμό του συνολικού πλαισίου, θα μπορούσε να επιταχύνει εξελίξεις μεγάλης κλίμακας, οι οποίες με τη σειρά τους θα επιταχύνουν την πράσινη μετάβαση.

(33) Η κατανάλωση φυσικού αερίου στην Ιρλανδία μειώθηκε κατά 0,2 % την περίοδο από τον Αύγουστο του 2022 έως τον Μάρτιο του 2023, σε σύγκριση με τη μέση κατανάλωση αερίου κατά την ίδια περίοδο τα προηγούμενα πέντε έτη, υπολειπόμενη κατά πολύ του στόχου μείωσης κατά 15 % που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου¹⁶. Παρότι η Ιρλανδία πληροί τις προϋποθέσεις για εξαίρεση από τον στόχο αυτόν, ενθαρρύνεται να εντείνει τις προσπάθειες για προσωρινή μείωση της ζήτησης αερίου έως τις 31 Μαρτίου 2024, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/706¹⁷. Τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης θα διαδραματίσουν καίριο ρόλο στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και θα συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου της Ένωσης για μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 %. Οι οικιακές ενεργειακές αναβαθμίσεις, οι μετασκευές και η ταχεία ανάπτυξη της θέρμανσης από ανανεώσιμες πηγές θα είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη των κλιματικών στόχων. Παρά τους φιλόδοξους στόχους για τη μετασκευή του ισοδύναμου 500 000 κατοικιών, ώστε να επιτύχουν ενεργειακή απόδοση κτιρίου (Building Energy Rating) κατηγορίας B2, καθώς και την εγκατάσταση 400 000 αντλιών θερμότητας σε υφιστάμενες κατοικίες για την αντικατάσταση παλαιότερων, λιγότερο αποδοτικών συστημάτων θέρμανσης έως το τέλος του 2030, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις, κυρίως λόγω της έλλειψης ειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Ο αριθμός των οχημάτων μηδενικών εκπομπών στον ιρλανδικό στόλο αυξάνεται ραγδαία από πολύ χαμηλή βάση, ωστόσο η πυκνότητα των δημόσιων σημείων φόρτισης δεν ακολουθεί με τον ίδιο ρυθμό. Μόνο 100 χιλιόμετρα περίπου σιδηροδρομικών γραμμών έχουν εξηλεκτριστεί, γεγονός που καθιστά την Ιρλανδία τη χώρα της Ένωσης με το χαμηλότερο ποσοστό εξηλεκτρισμένων σιδηροδρόμων. Επιπλέον, η κυκλοφοριακή συμφόρηση επιβαρύνει σημαντικά την ποιότητα του αέρα και τον χρόνο των μετακινούμενων εργαζομένων.

---

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου, της 5ης Αυγούστου 2022, σχετικά με συντονισμένα μέτρα μείωσης της ζήτησης αερίου (ΕΕ L 206 της 8.8.2022, σ. 1).

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/706 του Συμβουλίου, της 30ής Μαρτίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 όσον αφορά την παράταση της περιόδου μείωσης της ζήτησης για μέτρα μείωσης της ζήτησης αερίου και την ενίσχυση των διαδικασιών υποβολής εκθέσεων για την εφαρμογή τους και των διαδικασιών παρακολούθησης της εφαρμογής τους (ΕΕ L 93 της 31.3.2023, σ. 1).

- (34) Οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων σε τομείς και επαγγέλματα καίριας σημασίας για την πράσινη μετάβαση, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται η κατασκευή, η ανάπτυξη και η συντήρηση τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, δημιουργούν εμπόδια στη μετάβαση σε μια οικονομία μηδενικών καθαρών εκπομπών. Τα υψηλής ποιότητας συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης που ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας και τα στοχευμένα μέτρα αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης είναι καίριας σημασίας για τη μείωση των ελλείψεων δεξιοτήτων και την προώθηση της ένταξης και της ανακατανομής του εργατικού δυναμικού. Προκειμένου να αποδεσμευτεί η αναξιοποίητη προσφορά εργατικού δυναμικού, τα εν λόγω μέτρα πρέπει να είναι προσβάσιμα, ιδίως για τα άτομα και στους τομείς και τις περιφέρειες που επηρεάζονται περισσότερο από την πράσινη μετάβαση. Το 2022 αναφέρθηκαν ελλείψεις εργατικού δυναμικού στην Ιρλανδία για 12 επαγγέλματα που απαιτούν ειδικές δεξιότητες ή γνώσεις για την πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματιών προστασίας του περιβάλλοντος, των μηχανικών και των ηλεκτρολόγων μηχανικών. Επιπλέον, οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού αναφέρθηκαν ως παράγοντας που περιορίσει την παραγωγή στη βιομηχανία (46,8 % των επιχειρήσεων) και στις κατασκευές (60,3 % των επιχειρήσεων).
- (35) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης της Επιτροπής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας 2023 και η γνώμη¹⁸ του αποτυπώνεται στη σύσταση 1.

---

¹⁸ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

(36) Δεδομένης της στενής διασύνδεσης των οικονομιών των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και της συλλογικής συνεισφοράς τους στη λειτουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, το Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να λάβουν μέτρα, μεταξύ άλλων μέσω των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, ώστε i) να διατηρήσουν τη βιωσιμότητα του χρέους και να μη στηρίξουν ευρέως τη συνολική ζήτηση το 2023, να στοχεύσουν καλύτερα τα δημοσιονομικά μέτρα που λαμβάνονται για τον μετριασμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών της ενέργειας και να εξετάσουν κατάλληλους τρόπους για τη σταδιακή παύση της στήριξης, καθώς θα μειώνονται οι πιέσεις στις τιμές της ενέργειας· ii) να διατηρήσουν υψηλό επίπεδο δημόσιων επενδύσεων και να προωθήσουν τις ιδιωτικές επενδύσεις για τη στήριξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης· iii) να στηρίξουν τις μισθολογικές εξελίξεις που μετριάζουν την απώλεια της αγοραστικής δύναμης, περιορίζοντας παράλληλα τις δευτερογενείς επιδράσεις στον πληθωρισμό, να βελτιώσουν περαιτέρω τις ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας και να αντιμετωπίσουν τις ελλείψεις δεξιοτήτων· iv) να βελτιώσουν το επιχειρηματικό περιβάλλον και να διασφαλίσουν ότι η ενεργειακή στήριξη των επιχειρήσεων είναι οικονομικά αποδοτική, προσωρινή και απευθύνεται σε βιώσιμες επιχειρήσεις και ότι διατηρεί τα κίνητρα για την πράσινη μετάβαση· και v) να διαφυλάξουν τη μακροοικονομική σταθερότητα και να παρακολουθούν τους κινδύνους, συνεχίζοντας παράλληλα τις εργασίες για την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης. Για την Ιρλανδία, οι συστάσεις 1, 2, 3 και 4 συμβάλλουν στην υλοποίηση της πρώτης, της δεύτερης και της τρίτης σύστασης που ορίζονται στη σύσταση για τη ζώνη του ευρώ 2023,

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Ιρλανδία να λάβει μέτρα το 2023 και το 2024, προκειμένου:

1. Να καταργήσει σταδιακά τα ισχύοντα μέτρα στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας το 2023 και το 2024. Εάν νέες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας καταστήσουν αναγκαία τη θέσπιση νέων ή τη συνέχιση μέτρων στήριξης, να διασφαλίσει ότι αυτά τα μέτρα στήριξης στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων, είναι δημοσιονομικώς ανεκτά και διατηρούν τα κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας. Διατηρώντας υγιή δημοσιονομική θέση το 2024, να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις και να διασφαλίσει την αποτελεσματική απορρόφηση των επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης, ιδίως για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης.

Για την περίοδο μετά το 2024, να συνεχίσει να πραγματοποιεί επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις για την επίτευξη υψηλότερης βιώσιμης ανάπτυξης και να διατηρήσει συνετή μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική θέση.

Να διασφαλίσει τη δημοσιονομική βιωσιμότητα του κρατικού συνταξιοδοτικού συστήματος προσδιορίζοντας τις χρηματοδοτικές του ρυθμίσεις.

2. Να επιταχύνει σημαντικά την υλοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, μεταξύ άλλων με τη διασφάλιση επαρκών πόρων, και να οριστικοποιήσει ταχέως την προσθήκη και το κεφάλαιο για το REPowerEU με σκοπό την ταχεία έναρξη της υλοποίησής του. Να προχωρήσει στην ταχεία υλοποίηση των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής, σε στενή συμπληρωματικότητα και συνέργεια με το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
3. Να επισπεύσει τις επενδύσεις για την επιτάχυνση της κυκλικής οικονομίας. Να αναπτύξει περαιτέρω τόσο τις υποδομές επεξεργασίας αποβλήτων που συνδέονται με τα υψηλότερα στάδια της ιεραρχίας των αποβλήτων όσο και τα οικονομικά μέσα για την αποτροπή της παραγωγής αποβλήτων και την αύξηση του επαναχρησιμοποιημένου, ανακατασκευασμένου και ανακυκλωμένου περιεχομένου. Να αναπτύξει αποτελεσματικότερο σύστημα για τη χωριστή συλλογή των ανακυκλώσιμων αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των βιοαποδομήσιμων αποβλήτων. Να διασφαλίσει την εκτροπή των αποβλήτων, ιδίως των πλαστικών και των βιολογικών αποβλήτων, από την υγειονομική ταφή και την αποτέφρωση. Να εντείνει τις προσπάθειες για την επιτάχυνση των επενδύσεων σε υποδομές πόσιμο νερού και λυμάτων.

4. Να μειώσει τη συνολική εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα. Να επικεντρώσει τις προσπάθειες στη βελτίωση της ευελιξίας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας και της ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος. Να σχεδιάσει και να εφαρμόσει ειδική στρατηγική για την ανάπτυξη της απόκρισης από την πλευρά της ζήτησης και να επιταχύνει την ανάπτυξη υποδομών έξυπνης μέτρησης και τεχνολογιών έξυπνων δικτύων. Να εξορθολογίσει το πλαίσιο σχεδιασμού και αδειοδότησης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την αποθήκευση και τις γραμμές διασύνδεσης του δικτύου. Να εφαρμόσει πρόσθετα μέτρα στήριξης της ενεργειακής απόδοσης σε ιδιωτικά και δημόσια κτίρια, ώστε να μειωθούν οι λογαριασμοί ενέργειας και το κόστος του ενεργειακού συστήματος. Να επιταχύνει την εγκατάσταση δημόσιων σημείων φόρτισης για οχήματα μηδενικών εκπομπών. Να εντείνει τις προσπάθειες πολιτικής που αποσκοπούν στην παροχή και την απόκτηση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων οι οποίες απαιτούνται για την πράσινη μετάβαση.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος